

CENTER FOR
BOLIGSOCIAL
UDVIKLING

CFBU 07
EFFEKT MÅLING

LEKTIECAFÉER

En udstrakt hånd til børn og unge
i udsatte boligområder

ICH BIN, DU BIST...

Mange børn og unge i udsatte boligområder har vanskeligt ved dansk stil, tyske gloser og matematik. Nogle kommer fra ressourcesvage familier, som ikke kan støtte dem i lektielæsning og uddannelsesvalg. Andre har svært ved at finde ro derhjemme til at lave lektier, fordi de bor sammen med mange søskende i små lejligheder. Dertil kommer en stor gruppe tosprogede elever, som ofte har svært ved det danske sprog og derfor har problemer med at følge med i undervisningen.

Udsatte boligområder og landsplan

Det gør, at børn og unge fra udsatte boligområder har signifikant lavere karakterer end gennemsnittet af danske skoleelever. Opgørelser for 9. og 10. klasses afgangseksamen i 2007 viser således et karaktergennemsnit på hhv. 4,4 for udsatte boligområder og 6,2 for resten af landet.

Det skyldes ikke, at enkelte boligområder trækker gennemsnittet ned – tendensen er gældende for alle udsatte boligområder.

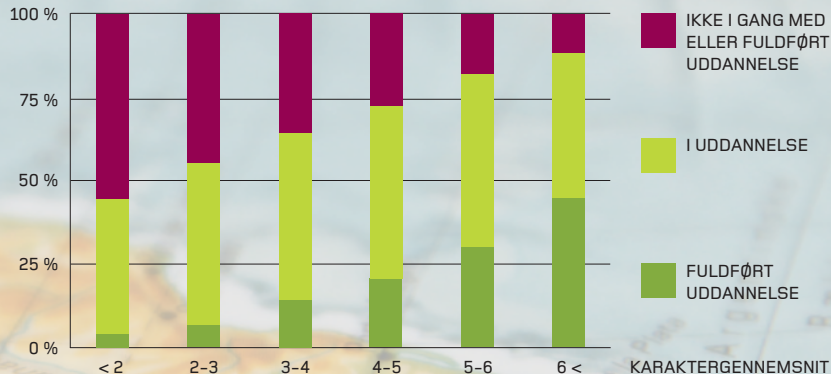
Efter folkeskolen

Problemerne kan tydeligt ses tre år efter folkeskolen, hvor 34,7 procent af eleverne fra udsatte områder ikke har fuldført eller er i gang med en uddannelse. På landsplan er det tal blot 12,5 procent.

Derfor er lektiecaféer en god idé

Der er en klar sammenhæng mellem ens præstationer i skolen og senere uddannelse. Jo højere karaktergennemsnit desto større uddannelsesfrekvens, som det ses i statistikken på modsatte side.

DET LAGER UNGE I UDSATTE BOLIGOMRÅDER TRE ÅR EFTER FOLKESKOLEN

Lektiecaféer er en oplagt måde at styrke det faglige niveau blandt børn og unge i udsatte boligområder.

Lektiehjælp til svage elever gør, at de får mere ud af deres skolegang. De får styrket deres boglige evner og øget selvtillid, og det forbedrer deres chancer for at tage en uddannelse eller få et arbejde.

Lysten til at lære

Mange helhedsplaner har derfor i de senere år etableret lektiecaféer i udsatte boligområder. Lektiecaféerne tilbyder hjælp til lektielæsning og har fokus på lysten til at lære. Indsatsen består først og fremmest i den faglige støtte, men for mange elever dækker lektiecaféen også et behov for samvær med en nærværende voksen.

LEKTIECAFÉENS ABC

Der findes mange måder at organisere en lektiecafé på, og den enkelte café bør altid tilpasses de lokale behov. I det følgende beskrives nogle fællesstræk ved lektiecaféerne, som kan tjene som indsigt og inspiration.

Placering

En lektiecafé kan placeres på f.eks. et bibliotek eller i beboerlokaler. Det afgørende er, at det er et sted, hvor de unge er trygge ved komme og har en nem adgang. Fordelen ved at lektiecaféen ikke foregår i skoleregion er, at det giver de unge et kærkomment afbræk fra folkeskolen.

Hvem kan forventes i lektiecaféen?

Typisk er der tale om elever fra alle klassetrin, der føler, at de halter bagefter. Nogle har ambitioner om at komme i gymnasiet og ønsker derfor den bedst mulige afgangseksamen, mens andre mangler basale dansk-kundskaber.

Forældrene

Forældrenes samtykke er meget væsentligt. De skal derfor have klar information om, hvad der foregår i lektiecaféen, og hvorfor det er gavnligt at komme der.

Lektiehjælperne

Lektiehjælperne er typisk frivillige eller skolelærere. Skolelæreren har den rette viden og de pædagogiske forudsætninger, og kender ofte eleverne fra skolen. De frivillige kan til gengæld tilbyde en hjælp, der minder om en forældres, hvilket kan virke uformelt og tillidsvækkende på nogle unge.

Det sociale aspekt

Flere lektiecaféer har som mål at indfange unge, der mangler en sund fritidsinteresse eller som er ved at komme på kant med loven. Her suppleres lektiehjælpen typisk med samtaler og vejledning for at få den unge på rette spor.

LEKTIECAFÉEN I STATIONSBYEN

I et lille lokale på biblioteket i Avedøre tilbydes lektiehjælp to gange ugentlig. Frank og seks andre lektiehjælpere er alle frivillige og har igennem flere år hjulpet de lokale unge fra den nærliggende skole. Hver tirsdag og torsdag kommer mellem 5 og 15 børn og unge. Fremmødet er altid ukendt, for tilbudet er åbent for alle og uforpligtende.

Lektiehjælperne ved ikke alt

Selvom flere af lektiehjælperne har universitetsuddannelser, er de unges spørgsmål ofte en udfordring. Nogle gange må lektiehjælperne kigge i opslagsværk, eller spørge en af de andre lektiehjælpere.

Tiltrækningskraft

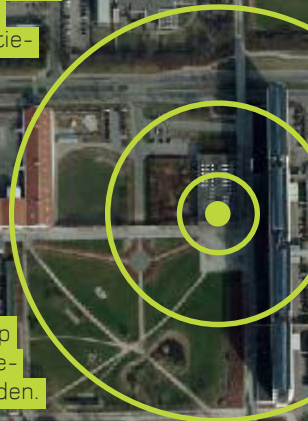
Lektiehjælperne går til opgaven, som hvis man skulle læse lektier med sine børn. Den uformelle og omsorgsfulde tilgang virker for de fleste. Det er erfaringen, at skal de unge opsøge lektiecaféen frivilligt, så skal den have en tiltrækningskraft ud over det faglige.

“Kan du ikke lave det for mig?”

Når der kommer nye unge i lektiecaféen, tror de ofte, at de kan få lektiehjælperne til at lave lektierne, eller at man kan få hjælp, selvom man kommer fem minutter før lukketid. I de tilfælde forklarer man, at lektiecaféen er hjælp til selvhjælp.

Målsætningen er dog, at de unge skal være færdige med lektierne til næste dag. Hvis det betyder, at man giver lidt ekstra hjælp med det sidste regnestykke, så er det i orden.

For Frank og de andre lektiehjælpere handler det i sidste ende om at give nogle succesoplevelser i skolen, og sikre at de unge dygtiggør sig over tid.

“

Sidste år kom der en lille dreng her i lektiecaféen, som var kommet til landet for nylig, og hans danske var meget sparsomt. Så vi måtte starte med det basale med små nemme opgaver på computeren. Men det er utroligt, så hurtigt børn lærer noget, når de synes, det er sjovt og der er forældreopbakning. I løbet af et år fik han udviklet sit danske, så han nu kan følge med i skolen.

Frank Hansen, pensioneret professor og lektiehjælper

ANBEFALINGER

- **Overvej om der er andre lektiecaféer i boligområdet**, og sørg for, at I udvikler forskellige tilbud for at undgå konkurrence.
- **Overvej lektiecaféens målgruppe** og de faglige ambitioner. Skal caféen være åben for alle eller er det bestemte klassetrin og grupper, I ønsker at henvende jer til?
- **Overvej lektiecaféens åbningstider** i forhold til hvilke målgrupper I henvender jer til. Erfaringen viser, at caféen bør være åben mindst to dage om ugen.
- **Overvej hvordan caféen skal bemannes** og sørg for, at der er en lektiehjælper for hver 3.- 4. elev. Husk på, at ved sygdom og ferie er det vigtigt at dække ind for hinanden.
- **Spred budskabet om lektiecaféen** gennem lærere, forældre og foreninger for at tiltrække de unge i boligområdet.
- **Husk at der skal indhentes børneattest**, når en frivillig skal arbejde i lektiecaféen.
- **Ordet 'café' giver forventning om noget rart**. Find ud af hvordan I gør lektiecaféen til et attraktivt sted at komme.

Pinar, Berfin og Freja er blandt lektiecaféen i Avedøre Stationsbys mange brugere.

CENTER FOR BOLIGSOCIAL UDVIKLING

Sadelmagerporten 2a

2650 Hvidovre

Tlf.: 5089 4500

Mail: info@cfbu.dk

Om effektmålingen "Boligsociale lektiecaféer"

Center for Boligsocial Udvikling har i 2012 indsamlet erfaringer fra lektiecaféer i udsatte boligområder, og analyseret uddannelsesmønstrene for børn og unge. Effektmålingen bygger på interviews med projektlederne, en spørgeskemaundersøgelse blandt lektiecaféernes brugere og data fra Danmarks Statistik.

Rapporten "Boligsociale Lektiecaféer - En udstrakt hånd til børn og unge i udsatte boligområder" kan downloades gratis på www.cfbu.dk

Andre kilder

Afsnittet "Lektiecaféens ABC" er inspireret af "Lektiecaféer - Et springbræt til en bedre skolegang" udgivet af Biblioteksstyrelsen m.fl.

Om Center for Boligsocial Udvikling

CFBU er et videns- og rådgivningscenter, der gennemfører effektmålinger og evalueringer, foretager systematiske vidensindsamlinger og yder rådgivning til praktikere og beslutningstagere, der arbejder med sociale indsatser i udsatte boligområder.

Se mere på www.cfbu.dk

ISBN: 978-87-92798-17-6

Tekst & Layout: Rasmus Bjørn og Nikolaj Avlund / Tryk: Rosendahls - Schultz Grafisk A/S

Luftfoto s. 5: Kort & Matrikelstyrelsen. Foto s. 1-2: CFBU. Alle andre fotos: Lisbeth Holten for CFBU.